

belaun baten egon: leku ostenduan zagozala, besoak zabaldu: kaletti atšina bazoaz, begiak batuta ioan: eta beste onelango nekaaldi asko, buruak emongo deutsuzanak, nai estarian zurezean egiteko, nai agirian bestek zakusazala. *Gaur gabeen egikezuz minagaz zelaian bost kurutze Andra Maria Birjinearen izenean.*

OGETASEIGARREN EGUNA

EZTALA PENITENZIA LUZATU BEAR

¿Bekatu egin dot? bada erabagirik dago niretzat bitarik bat: edo infernua, edo penitenzia. Baia ni ostera bekatura biurtuten naz, eta orregaiti ¿epetasun andian ta bake zabalean bizi naz, onduko nazalakoa? Baia ¿eta nok on egin leidaz iru gauza oneek?

I. Izango dodala penitenzia egiteko erea, ta Iaungoikoaren grazia eragilea:

II. Erea ta grazia izanarren, izango dodala atarako gogoa ta borondatea:

III. Penitenzia eginarren, bekatuan barriro iausi ta ¿betiko galduko ez nazala?

FRUTUA

Begiratu cikiezu gaur iru biderreko alditan zeure eskuai, ta esan bakotšcan: *jai bada! esku eder oneek egunen baten usteldu eta austuko dira:* eta egin tzaitekez goizean goizean auſe esatera. Oneſegaz ondu eban Aita Santo Domingok andra bekatari andi bat. *Bost pider Aita gurea, Ave Maria ta Gloria Aiteari besoak zabalik.*

OGETAZAZPIGARREN EGUNA

ZERUKO GLORIA

Neure lenengo zeruko sartzaieran zer erakutsiko deust laungoikoak?

I. Zoriontasunezko iturri ugariak, gatſen naste bagarik: gozotasun atsegintasun eta pozkari bete ederrak, atsakabeen eta nekeen usain bagarik. ¡O ze poza cnea beintzat orduan!

II. Zorion benetako oneek izango dodaz Iesusen, bere Ama laztanaren, eta Angeru ta zerutar doatsu guztien laguntzan. ¡O ze laguntza gozo zorionekoal!

III. Gozotasun eta zorionok eukiko dodaz

neurri betean, ta gonburu; beti betiko; eta inos
galduteko bildur bagarik. ¡O zoriontasun, oisin
ondo ta baster baakoa!

FRUTUA

Nckeagaz edo oker etorriagaz nagoanean
nire artean egosten ta erraiak iaten; edo atse-
ginakaz eta ondo iazonagaz laisaturik, laungoi-
koaren gauzeetan otzepel, esango deusat ene
buruari: *¡Zerua! Zerua! ¡Gloria! ¡Zoriontasun
betikoa!* San Felipe Nerik esan eroian legez, an-
ditasunen bat opetan eutsencan. Sinizturik egon-
go naz, ezer eztireala munduko anditasunak eta
zoriontasunak zerukoan aldean. Orregaiti esan
eroian Aita San Inaziok, eta ondo; *¡O ze utsa,
ze prestueza ta alsitua egiten iatan lurra, zeru-
ari begiratu ten deusadanean!* Aita gurca eta
Kredo bat belaunbiko, begiak zerura eginda.

OGETAZORTZIGARREN EGUNA

ZERURAKO BIDEA

Bide bi baizen eztagoz zerurako: bekatu-
eza ta penitenzia.

I. *¡Badirau enegan, bateoan iantzi custen*

ESKULIBURUA

49

arimako garbitasun ederrak? ¡Ay ene! Berein bider galdu izan dot garbitasun ori.

II. Eta ¿egin izan dot orren penitenzia? ¿Zer dinot nik penitenzia? Entzuteak berak larri larri egiten nau. Beti ta beti ibili izan naz ni penitenziaren igesi; beti gorroto eretsi deusat nekerik arinenari; beti ibiltan izan naz pozkarren eta atsegingarrien bila.

III. Au alan izanik ¿badot nik zerurako usterik? Bai aurki. Baia ¿eta ze bideti? Arimako garbitasuna galdu izan dot, penitenziarik egin nai eztot ¿zelan bada zeruratu? ¡O itsumendi zoroa enea! ¡O ze galdurik noian!

FRUTUA

Egizuz zerurantz begiak ta biotza, eta goari emoiozu an dagoala zeure erri maitea, eta an betiko biziko zareala, badarabiltzu orain aitatu direan bide bietarik bata edo bestea. *Iru bider* Neure launa Iesukristo.

OGETA BEDERATZIGARREN EGUNA

ZERUA IRABAZTEA

I. Ondo git̃si eskatuten deust laungoikoak, zera irabazteko: eztiraust besterik ezpada gordetako bere legea, lege erraza, lege ezin ohea, lege arina.

II. Onetarako laungoikoak berak eskua emoten deust: berak indartuten ta azkortuten nau bere grazingaz deiakaz argitasunakaz eta laguntasunakaz: baita bere Seme Iesukristoren merezimentu irabaziakaz.

III. Lan labur oneen sari emongo deustaz, beti iraungo dabeen zoriontasunak: oraingo neke arinen orde, betiko gozotasunak: oraingo bearren aloger, beti betiko gloria.

FRUTUA

Zure neke atsakaba premina gaiso-aldi ta osterantzeko ikusi-bear guztietan, beti gogora eikezuz zeruko sari atsegin eta gloria miragarriak. Esaizu iru bider *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria Aiteari* Trinitade santuaren izenean,

eskatuten deutzazula, arren irrimc iosi deizula
biotzcan zeruko gozamenen gomutea ta gurari
creisegina.

OGETAAMARGARREN EGUNA

BETI IRAUN BEARRA

I. Gizon gutziak sartu bearko dabe, beti-
ko izango daben etsean.—Orretati gni bere sar-
tuko naz? Bai beintzat, sartuko naz.—Eta ge-
tse au zelangoa izango etedot? Nik bizitza
onetan ene egite onakaz edo tsarrakaz egiten
dodan modukoa.

II. Deabruak mila asmu ta labankerigaz
putza ta gantza emoten deust, neure baruari
emeko atsegin zoroetan, eta bekatu gauzetan
lasa emonda, etse au infernurako egiteko: eta
nik sarri ta askotan entzutea emon daroiot.

III. Iaungoikoak beste aldeti diraust, be-
rak darakusdan biziera ona eginda, neure beti-
ko etse ori zerurako egiteko: nik barriz ezetz,
eta eztodala gura. ¡Ai ze zoro garbia nazan ori
alan egitean! ¡O ze itsurik nagoan!

FRUTUA

Ocan zatzazala, zagoz zubil bat legez geldi geldi, ordu erdi baten gitšienez, ezeri eragin bagarik, edo burua ol baten gancan dozula: ta neke andia egiten baiatzu, esaizu zeure artean: *¿zer izango da, bada, betiko infernuko sugarrrezko oe isioan egotea?* Auše beran esan zinaike pena gogor edo neke garratzen bategaz larri zagozanean. *Zazpi Ave Maria Ama Birjineari bere zazpi doloreen izenean, eta beari bere zazpi bider mun egin.*

OGETAAMAIAKAGARREN EGUNA

KONZIENZIAREN ITAUNE-ERANTZUTEAK

¡Ene biotza! erantzun egioezu, arren, itaune onei.

I. ¿Zetarako sortu ta imini ninduan laungoikoak mundu onetan?—Ez beste gauzatarako, ezpada bera orain serbidurik, gero bera zeruan gozetako.

II. ¿Zer egin deust niri bere ontasunak onetarako?—Emon deustaz arima-gorputzeko zen-

tzunak eta argitasuna, bere grazia ta laguntasun ederrak ta bitarteko ugariak.

III. Eta ¿nik ezer egin dot neure burua zerura eroatearren?—¡Ai! Zeru ori ta ene Egile maitea aldapara botata, alegin guztiak egin izan dodaz ene burua infernuan ondatuteko.

FRUTUA

I. Egizu aurrengo ileko konfesino jenerala, eta ikusi ea zeinbat aurreratu izan dozun zerurako biñean, edo ea bekatuetan geiago sartu izan bazara.

II. Euki egizu zeure deungaro eginen damu andi bat, eta artu gogo egin egina, urrengo ila obeto emoteko: ze bear bada, berau izango dozu zeure bizitzako gerorengoa. Eskini zakioz laungoikoari zarean guzti ori, arimea ta gorputza, zeure argitasun zentzun indar berba egikune gogo eta asmu guztiak; eta buruz ikasi egikezu, goiz guztietan iagitorduan esateko, Aita San Inaziok esan eroian urrengo orazino au.

Aror, launa, artu egizu nire eskuikune guztia: cutsiz nire adimentua gomutea eta gogo eta borondate guztia. Zeure eskuetarik dodaz, launa, direanok: eta zeuri atzera emon gura deutsudaz

guztiak, bapere niretzat gorde bagarik: eta zeuk zeure esku andiaz, nik dakidan baizen obeto zaindu arteztu ta zuzenduko deustazuz. Bakarrik, launa, esketan deustut, sortu degidazuzala ene biotzean zure grazia eta zugarako laztantasan eta oneretși ederra: eurokaz beste bagarik naz naiko bestean aberatsa: besterik gura eztoz, ez bear bere.

EGUN TA EGIKUNE GUZTIETAN

gogarte onetarik atera bear dan ona.

Zeure esaegite guztiak zuzenduteko egin bear dozuna da, esetsi ta ekin, esanik doazan gogarteen arteko bateri edo bateri: kontu egizu, eriotzearen ganekoari iudizio, infernu edo betiko iraun bearraren ganekoari; eta beti autu ta artu eikezu zeure biotza geien biztuko deustuna edo zintzoago iratzartu ta bildurtuko zaituzana.

Goizean iagiten tzarean baizen arin, oratu zakikioz berari: eta gero ez itși egun guztian; eta ezer egiten zagozanartean bere, beti atan egon. Ara zelan. ¿Eriotzearen gogartea da, esaterako, zuk gaurko artuten dozuna? Bada

edozer gauza egitera zoazenean, gogoari emoi-
kiozu: *eta oraintse baneu nik eriotzako ordua*
zelan gurako-neuke au eginik euki? Iudizioa-
ren ganekoa bada zeure egun atako gogartea,
ezer egiterakoan esan zeure artean: *bada niri*
berba gogo eta egite guztien kontu zeatsa eska-
tuko deuste iudizioko egun ikaragarrian, eta
oraintse emen adi iagokat kontu ori artuko
deustan laungoikoa. Eta eskatu sarri Iaunari
eta Ama Birjincari, arren sortu ta sartu deike-
zuezala zeure biotzean onelango, gogotasun
ederrak.

Zeure egiteetan, zeure gogo guztia izan bear
dozu, zelan egingo dozun Iaungoikoaren begie-
tan ondo dana, eta zelan ikasiko dozun birtute-
ren baten ekandu ederra: berbarako umiltasuna,
Iaungoikoaren alderako maitetasuna, beragan-
go esperantza eta uste bete betea, gorputz-ari-
mako garbitasuna, edo beste onelangoren bat.
Eta guztien artean ardura obeagaz eta sarriago
egin bear dozuna da ondoen datorrena, zure
gorputz okerrari deungerako etšuntasuna, ga-
rramorea eta lera tšarra galeraazoteko; bekatu
bideetarik alderatuteko; eta sustraiak ebateko,
arako zukan aginte geiago euki ta geien azpian
zaukazan izkune gaiztoari. Eta ekin gau ta egun

bein arturiko lanari, bapere itsi-aldirik egin bagarik, arik eta gauz orren ckandu ona zeugan gogortu artean.

Eta zearretara ez eze, baita artezean eta aurreti bere esetsi bear deutsezu izkune ta bezu deungai. Begira bada zetan geiagotan uts egin daroazun eta ze gauzak sarriago iausi cragiten deitsun, eta ari zoli esetsi eta errime ekin. Goizcreanik artu laungoikoaren oinetan, egun atan ain bekatutan edo bestean iausi ez eiteko gogo zindoak. Onetarako gero iges egin bear dozu iausi erazoten deitsuen lagun batzar bide leku eta ganeko galgarrietarik, eta bekatu orren kontrako gauzak egiten inardun.

Baia baldin, orreek guztiok eginda bere, zeure argaltasunez iausten bazara, berlan danutu: eta orregaz batera io ukabilagaz bularra, edo begiak zerura iaso ta erantadu, edo begiak batuta egon; edo zelaiari mun egin; edo orazinoren batzuk esan; eta lotsaarren arpegia iausi bekizu, ainbeste berba eder ezkeru, ain erraz gaiztakeria ezain orretan iausi izan tzarealako.

Gabeen gabeen paper baten eskribiduko dozuz egun atako zeure uts eginak guztiak: alkar io egun bateko utsak bestekoakaz, aste batekoak bestekoakaz, ikusteko zeinbat aurreratu edo

atzeratu izan dozun zerurako bidean. Alan egin, eta alan irakusten eutsen san Inazio irakasle andiak, ondu gura ebeen arimai.

ONDO BIZITEKO ZUZEN-BIDEAK

Asko ta askori bizi guztia ioake gogo utsetan, gauz'on bat inos egin bagarik. Oneek gero erioztako orduan ikusiko dira gurari onez beterik, eta egite onez utsik: baita harriz orduan ioan tzan ondo egiteko aldia. Begira, bada, ondo irakurle maitea, zein zuri beste onenbezte iazo dakizun. Eta bada ondutera zaroez irakurri dozuzan gogarteak, eta asi gura dozu biziera barri on bat, alan gerta dakizuntzat, eta zure guraari onak beteteko, emon nai deusudaz orain, urtean ilean astean eta egun bakotsean egin bear dozuzanen adibide labur batzuk.

URTEAN BEIN EGIN BEAR DANA

Urte bakotsean artu eikezu egun bat, eta dandana emon arimako lan ardurazkoetan. Egunduetan, urrengorik onako konfesinoez ostean, barriztadu eikezuz urte atako konfesino guztiak. Onetarako eta osterantzera, artuko dozu kon-

fesore aldozun onen onena; beti beragaz egin; ez urten bere esaneti, eta egin zeatz berak emoten deutsuzan buru onak. Agertu eikiozu berari artez zeure biotza eta zeure ekandu eta lera deungaak: ze onelan laungoikoak bere argituko dau konfesore ori, zu bide artezeti zuzen eroateko.

Presta zaitkeez iai nagusietarako barauakaz limosnakaz bederatziurrenakaz orazinoakaz eta egun atako misterioa edo santuen bizitzea irakurteaz.

Emon eikezuz debozinorik andienaz Iesus gozoaren ta bere Ama maitearen iai-egunak, euren altaraak ikustera ioanik, eta ondo konfesauko-mulgaurik.

ILEAN BEIN EGINGO DIREANAK

I. Artu eikezu il guztirako santuren bat zeure bitarteko, eta emon santuro bere eguna aldaizun ondoen.

II. Onetan artu eikezu egun bat, eta berean ikusi zeure arimako atzera-aurrerak, galtzaieak edo irabazteak: eta euren barri emon zeure arimako aitcari.

III. Gure launa artuko dozu il onetan, konfe-

sorcak aginduten deutsunean, ta barriztadu eikezuz lenagoko propositu eta gogo onak: eta ezkontzagea bazara, auſe dozu erarik ederrrena erabagiteko: eta orretarako laungoikoari eskatu bere argia, eta iragarri degizula ea ze estaduk lagunduko deutsun ondoen zerua irabazten: zegaitik eze launagaz ondo egonik zoliago eta argiroago entzungo dozu bere deia.

Konfesorcari baderitſo sarri konfesau, komulgau bear dozula, egin itsu itsuan bere esana: baia galerezoten deutsunean bere, ez muzinga ibili, mukerrak erakuzten.

Konfessoreari baderitſo sarri kontesau komulgau bear dozula egin itsu itsuan bere esana: baia galerezoten deutsunean bere, ez musinga ibili, mukerrak erakusten.

ASTE BAKOTſEAN EGINGO DOZUNA

Ondo ondo gorde eikezuz iaí-domekaak: ez mesa arin bategaz geratu: orrez osterantzcan santutu bear dozu egun guztia arimako lanetan emonda. Sermoia entzun, kurutzetakoak egin, errosarioa esan; parkamcnak irabazten direan Eleizara, eta Sakramentu santua agirian dagocnera eldu; liburu santuak irakurri: gaisoak ikusi;

onek eta onelangoak dozuz bide ederrak, eta modu egokiak iai-egunak santututeko.

Ez bein bere ioan bagarik itxi dotrinca esaten dan Eleizara: eta emen entzuna irakatsi gauatan zeure umeai ta ogipekoai, zegaiti ze ori da Angeruen eta Apostoluen zeregin ederra.

Ereak aginduten deutsun egunetan zoaz Eleizara: antxe euki eikezu gogozko orazino mental apur bat. laungoikoari erregutu zeure burua gaiti: zeure etseko eta osterantzekoak gaiti; eta emon zeure gorputz gaiztoari nekeren bat; baia onetan eta onelangoetan ez inos urten arimako aitak dirautsunerik.

EGUNEAN EGUNEANGO EGITEKOAK

Iagi zaitkez goizcan goizeti usteletan ocan egon bagarik. Zeure lenengo lana eta ardurea izango da biotza laungoikoagana erregitea; berari damu zoliagaz parka eskatutea; egun atako gogo asmu gurari berba lan ta egikerak eskintzea, eta bere eskua ta laguntasuna eskatutea egun a guztia bapere bekatu bagarik emoteko; eta zeuk bere zeure aldeti artu bear dozuz go-goak, zengan dagoana egiteko eta ara bere ardura obeagaz ibilteko ekanduzko bekatuetan ez

iausteko. Goizerik imini eikezu borondatea egun atako al dozuzan parkamen guztiak irabazteko. Eskini zakioz zarean guztiori Ama Birjineari: erregutu Angeru Gordetzailcari, zeure izeneko Santuari, egun atakoari eta bitartekotzat artuta dozuzan Santu-Santai. Ez aztu bere purgatorio-ko arima errukigarriak eta sarriro curak gaiti Jaunari eskatu; bada zuk aekaz egiten dozuna, gero zugaz bere besteak egingo dabe.

Emon eikezu ordu laurentšu bat gitšienez eguncan adimentuzko orazinoan. Ez bein bere utsegin mezea: entzun debozinoz, lotsaz eta ikaraz: eta al bazendu liburu on baten zagozala. Arratsean zeure buruari kontu estua eska zakikioz ea zelan eta zetan emon izan dozun eguna: eta zelan ioan direan zeure gogo berba ta lan guztiak. Onen bat egin badozu, dana zor deutzazu laungoikoari, eta beragaiti ezker onak emon bere ontasunari: deungarorik egin izan bozu, zeurea da errua, eta cmoikiozu zeure buruari nekeren bat, erazoten deutzazula geiago ez egiteko berbea.

Ardurarik albait andiena iminiko dozu alde egiteko bekatu-bideetarik, zelangoak direan lagun okerrak, berbataldi loiak, ardantegiac, ta osterantzeko ordi-lekuak, yoko larrak, eta gane-

rako galbide deungaak. Deabru asmutsu zitalak, gitšien uste dozun tokian, zabalduko deutsuz sareak, eta iminiko deutsuz lakioak eta amuak zu galduteko: eta alan beti begiak zabalik ibili, eta begira ea zelan zabiltzaan, non sartuten tzarean, eta nogaz lagunduten tzarean.

Pitian bein gogoari emoikozu, laungoikoa adi ta begira daukazula: eta zeure estura eta tentazino-aldietan beragana beingoan egin, eskatuten deutsazula, arren indartu eta gogortu zagikezala, bekatuan iausi ez eiteko. Onetarako eskeini berari zeure zeregin guztiak, eskupeko bearrak, lan nagusiak, iana loa arduraak pozkarriak ibilerak eta gertakuntsa on guztiak: direanak izan ditezantzat bere gloriarik andienako, eta zeure arimearen onerako. Gatš guztien sustraia alperkeria izan doa: eta agaiti ez bein-bere bein-bere alperrik egon. Azkenez ya-kin bear dozu eze, zelangoa dan bizitzea, alangoa izan doiala eriotzea; eta San Bernardok diraunkun legez, bizitzeari darraiko eriotzeak: eta eriotzeari andiko aldeko betiko izateak. *A vita mors: a morte æternitas.*

MESA ENTZUTEKO IESURRISTOREN pasinoaren ganeko gogarte ta crazinoak.

Ez dau kristanautasunak mesea baino gauza beneragarriagorik. Iaungoikoak berak ezin emon ta asmau eukcan, mesa santua baizen gauza andiagorik. Ondra geiago emoten iako Iaungoikoari mesa bakar bategaz, Angeruac eta gizonak mundua danik ona emon izan deutsena baino.

Mesa batek balio dau Iesukristoren pasinoak ailagina, dino S. Ioan Krisostomok: zegaiti ze mezaan barriztetan da bere pasino ta eriotza berbera: berean Iesucristok emoten dau barriro gugaiti bere odola: berean Elciza Ama santeak Sacerdoteen eskuz biralduten deutso Iaungoikoari bere Seme maitea, bere ontasunak guri ta enparaduai eginiko mesedeen ordeztu eta gizon-emakumeen bekatuen zorren alderako.

Mesa emoten danartean, dagoz zeruak zabalik: dabiltz ioan da etorri geure eskariakaz Angeruak. Baia zer dinot? Iaungoikoa bera iatorku mesara: zerutar guztien laguntzaan iazten da Iesucristo, barriro aragitu ta iltera legez, dino San Agustinek. Orregaiti bada ondo entzunak

izan doaz gure eskabideak, parkatu ioakuz be-
katu arinak, eransten iakuz Iesukristoren iraba-
zi andi neurribaakoak, eta emon ioakez ondo
dantzuenai gorputzerako eta arimarako onda-
sun ugari ezin obeak.

¡Ai bada! ¡Balekie fededunak zer dan mesea,
eta zeinbat irabazten dan mesa bakartŕu bat en-
tzuteagaz! Eguna bagarik egongo litekez Eleiz-
atectan mesemolearen begira: aztu egingo le-
kikioe baraustea; eta goiz-guztia emongo leuke
Eleizan, urten bere bagarik.

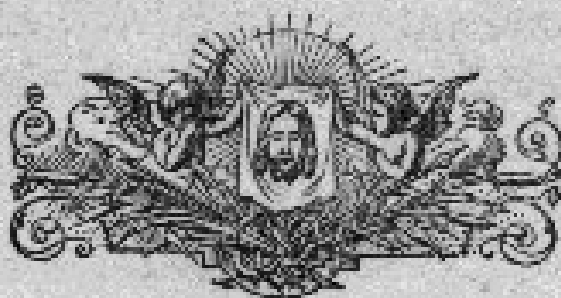
Bada ¿zelan gagoz aste guztian meza bat
ikusten eztogula? Iai-domeketan eta iai-arinetan
gura ta gurez legezt entzun daroagu, Eleizeak
esaten deuskulako: baia eta ¿zelan orduan bere?
Nagi-epelik, ganora bagarik, erdi lo, albora adi,
barreka, barriketan, ta gogoa beste lekutan do-
gula. ¿Au da mesentzutea? Alan egonik ¿egiten
aldogu Eleizearen esana? Olan egoteko ¿obe ez
genduke etsean meza bagarik gelditutea?

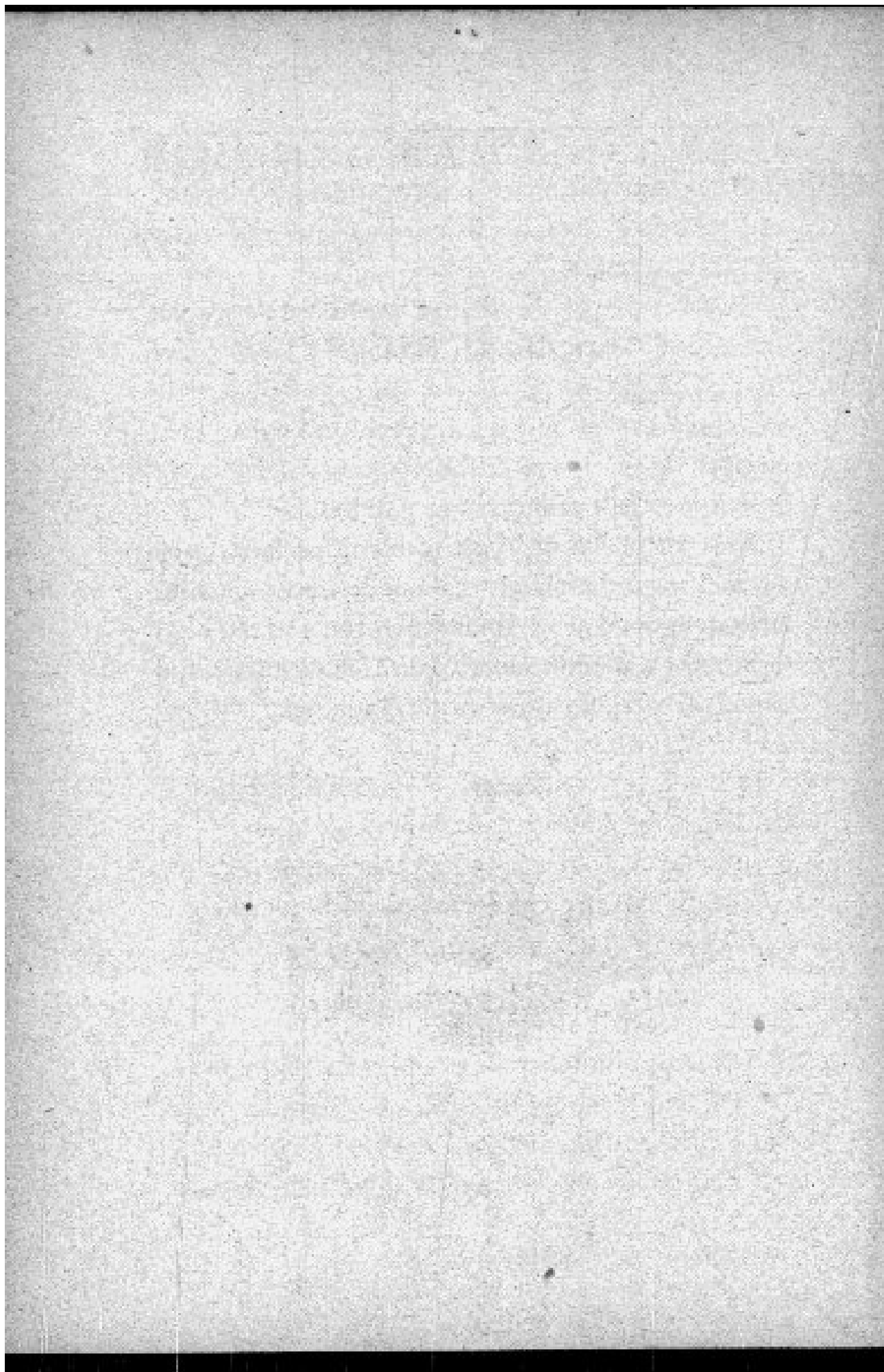
¿Zer deritŕazue zuek altara-aurrean auspez be-
launiko zagozen Angeru santuak, gure astoke-
ria eta lotsa galdu oneri? ¡Ai! Lurreko errege
baten aurrean moduzkoagoak egongo gintekez
aurki. Iesukristoren iaioztan itzal obean ego-
zan astoa ta idia, gu mesatan gagozan baino.

¡O abereak baizen bere abercagoak! ¡O itsumena!
¡O ezker gaistoa! ¡Eta ze kastigu gogorraren
begira gagozan!

Lar bere egia da alantse iazoten dala gugaz,
eta agaiti urten daroagu mezatarik leen baizen
otzago ta gaiztoago: agaiti dakusguz gure errie-
tan ain kalte gogorrak: ta eztakit nik zelan Iesu-
kristok iges egiten eztaben gure Eleizeetarik,
ikusirik gure ezkergetasun gaiztoa.

Eta bada zeu kristinaua zara, aurrerantzean
entzun meza sarriago, eta albait ondoen, zeure
azkenengo mezea balitzan legetse. Ori alan egi-
teko, ara emen meza arterako Iesukristoren pa-
sinoaren ganeko gogarte ta orazinoak.

MEZ-EMOLEAREN

Iantziak ta mez emoteko beste bear dircanak adierazoten dabena.

Sazerdoteak adierazoten dau Iesukristo.

Eskuak mez-aurreti garbituteak, zelan Iesus-ek eriotza-aurrean bere esku ederrakaz garbitu zituzan bere Ikasle Apostoluen oinak.

Iantziten daben eunezko amituak adierazoten dau, Iudeguak Iesukristori arpegia estalduteko, imini eutsen zapia.

Albeak, Iesus maiteari, zoroari legez, Erodes-en iauregian iantzi eutsen soineko zuria.

Zinguluak, garritik estu eutsen katea.

Manipuluak ta estoleak, esku-idunetati lotuteko ezarri eutsezan soka gogorrak.

Kasuñeak, Pilatosen etxean imini eutsen errege-iantzi gorri barregarria.

Altareak altara-arriak eta berean dagoan kurutzeak ulertuten emoten dau Kalbarioko mendia, eta Kristo iltzan kurutzea.

Altarako zamauek eta korporalak, Kristo,

obian edo sepulturan sartuteko, batu eben iza-
rea eta izerkaria.

Kalizak, Iesus imini eben obia: pateneak, obi
orren ganeko arria.

Ostiak, Kristoren gorputza: ardoak, gugaiti
ain ugari emon eban odola: eta ur tanteak, bere
alborik urten eutsan ura.

MEZEA ASI BAINO LEEN ESAIZU

Ene laungoiko maitea, meza santu au, eta
gaur kristinau-Eleiza guztietan emongo direa-
nak, eskciniten deutsudaz, zeure eta zeure Seme
Iesukristoren gloriarik andienerako: bere Ama
laztanaren eta zerutar guztien ondrarako, Eleiza
Ama Santuaren eta bere Seme fededun guztien
onerako; ene bekatuen ta gaiztakerien eta ene
erruz besteak eginikoen zorren alderako; eta
mundua danik eta onera, gizon-emakume guz-
tiak egin izan dituezanen orderako.

Opetan deutsut purgatorioko arima santuen
onerako: guztiz bere munduan neure guraso ai-
de ongila ezagun ta adiskide izan zircanene-
rako.

Eskeiniten deutsut il-aginean, bekatu morta-
lean, kondenetako unean, gaisorik eta estura-

ren baten dagozanen onerako. Ereje, Iudegu ta fede baakoak argitu ta kristinautu dagizuzan, eta criotzako ordu larrian, zeure Semearen gorputza ukatu ez deikeguzun, zein ikusi ezarren, siniztuten dogun oraintse emen meza onetan aurkituko dala, gu ianaritu indartu aberastu eta zorionduteko, orain graziaz eta gero gloriáz. Amen.

MEZA-ARTEKO GOGARTEAK

Sazerdotearen sakristiarik altararako urteeran begitandu bear iaku Iesukristo, Iesemaniko ortura-bidean

ESAIZU

¡O Iesus maitea! Iesemaniko ortura, pasino garratzari asierea emotera, egin zenduan bi-dealdiagaitik, eta bertan gero, errudun gaizto bat legez sokaz ta kateaz loturik, igaro zenduan lotsaariagatik, eskatufen deutsut, arren zuzendu daizuzala ene oinak, oker-bideetara ioan ez ditezanzat, orregaz artez ibilirik lurrean, eldu nadinzat zeu zeruan ikustera. Amen.

KONFESINOA

Saxerdoteak makurturik adierazoten dan Iesukristok, auzpez etšunik Iesemani-ko ortuan, gugaiti bere Aita betikoari egin entsan erregua.

E S A I Z U

¡Iesus ene arimearen eroslea! Ez arren aztu Iesemani-ko ortuan nigaiti ikusi bear izan zenduzan bildur larri iluntasun estuera bakartasun eta gogortada eskergaak: nigaiti egin zenduzan erregu ta eskaari samurrak: eta nire bekatuen gomuteak lurra bustiginokoan botarazo entsuzan odol-tantaak. Iosi egidazu, arren, biotzean bekatuen bildur gorrotozko bat: indazuz negar-korrontaak, ene bekatuen loi atsituak garbieta-ko, eta lagun egidazu ene eriotzako larri-uncan. Amen. *Esaia* Ni bekatari au etc.

Mez-emoleak Altaran mun egitea da adietan emoteko, Iudasek Kristo-ri emon entsan mosu ta apa guzurrezkoa.

¡O Angeruen espilu ederra! Zcure arpegi so-tilcan Iudas doilorraren aoti bake andian artu zenduan guzurrezko mosu ta laztan lotsagarri-
gaiti eskatuten deutsut, arren gura eztakizula nik nire bekatuz zu lotsatutea: ez zure gorputza bekatu mortalean artutea. Amen.

INTROITUA

Sazerdotea introitua irakurten ioateak esan gura dau, zelan eroan ebeen Kristo, lotsaari andiaz esturik, Anas ta Kafasen aurrera.

E S A I Z U

¡O bildots bigun errubagakoal Zuk ikusi zenuan lotsaari ta neke andiagaiti, arako eroan zinduezanean sokaz esturik, eta kateaz loturik, erregututen deutsut, arren bada urratu deidazuzala arimako katea gogor astunak: ta iosi nagizula errime piso zeure amore ta bildur santuaz, iges egin ez dagidantzat bekatu-bidera. Amen.

KIRIELEISON-AK

Ulertu eragiten dabe antzinako Santuen eskaariak. Salbatzailea mundura etorteko: Iaungoikoaren bekatariakana-ko ontasun andia: eta oneek eskatu bear deutsen par-kazinoa.

E S A I Z U

Iauna, errukia nigaz: Kristo, errukia nigaz ta bekatari guztiakaz. Damu dot, Iauna, biotz gutirik zu ofendidu izana. ¡O ontasun neurribaa-

koa! Indazu, Iauna, damu benetako bat, negarrez garbietako, zeure odolaz erosi zenduan ene arimea.

GLORIA-K

Adierazoten deusku, Angeruak Iesukristo-ri kantatu eutsena, gugaiti gizon egin zalako.

ESAIZU

¡O Iaun andia! Eta ze maite dozuzan gizonak, bada izanik zu ondasun guztien iaubea, curakaiti iaio zinean abeletse edo korta zantar baten: etzan estramina baten: eta egon lasto ta abere-artean. Usatu egizu arren ene biotzerik andigurea buru-eretšia ta arrokeria ta lurreko ondasun uts guzurrezkoen egarria, kantatu daikedantzat gero zeruan Angeruakaz nastean gloria bakea bendizinoa ta betiko pozkaria. Amen.

DOMINUS VOBISCUM-EK

Esan gura dan, zelan Kristo-k gizonakaz berba egiten eban: zelan laztanduten zituzan bekataririk andienak, eta zelan San Pedro-ri begi errukizkoakaz begiratu eutsan, onek bera ukatu ebanean.

ESAIZU

Egizuz, Iauna, guganantz zeure begi errukitsuok, zabaldu egizuz zeure besoak gu bekatariorik laztanduteko: izan zaitez gure erruki, argal-

ESKULIBURUA

73

tasunez gaiztakeriaren baten iausten bagara: enda iagola ta artzain ardurazkoak legez, estalpetu ta zaindu gaizuz zeure egapean, otso infernutarrak ian ez gaizantzat. Amen.

EPISTOLEA-K

Adierazoten dau, Iesukristo-k emon euskun lege barria, ta San Ioan Bautistaren sermoiak.

E S A I Z U

¡Zeinbat, Iauna, zor ez deutsut fede santuagaz argitu nozulako? ¡Zeinbat, kristinai-artean sortu ta azi nozulako? ¡O, eta zeinbat itxi izan dozuzan ondaturik fede-bagetasuneko iluntsa ikaragarrian! Iraun eragidazu, arren, eriotzara gino fede santu onetan: gorderik Apostoluak erakutsi eusten zeure legea, eta Doncane Bautistek predikadu eustan penitenzia ta negarbi-dea, igon daikedantzat nosbait zeru ederrera. Amen.

EBANJELIOA-K

Uleriarazoten dau, Iesukristo-ren predikaldia.

E S A I Z U

¡Jesus eguzki ederra! Biotz guztirik eskatuten deutsut, indartu ta gogortu daizuzala fedean fe-

dedunak: argitu ainbaakoak, ezagutu dagientzat guztiak zeure legea izen ta izate miragarria. Ez beitekez, Iauna, galdu zeure odolaz erosiriko arimaak. Nik beindanik bein bete-betean sinistuten dodaz Ebanjelioak eta Eleiza Ama santuak irakasten deusteezan egia ta sinizgei guztiak. Ez, arren, Iauna, ene arimeari ukatu doctrina argi ta ianari bear bear oneek: eta lagun zakidaz gorde-ta iagoteko ebanjelioan itxi zeuskuzan adibide artzak. Amen.

K R E D O A - K

Darakuskuz fedeko sinizgeiak.

E S A I Z U

Siniztuten dodaz, Iauna, Kredoan sartuten direan egia guztiak, eta gura neuke munduko guztiak siniztuko balituez. Siniztuten dot Iaungoikoa, iru persona banatan bakar bat danagan. Siniztuten dot Iesukristo-gan: zein iaio zan Ama Birjineaganik, ta iltzan bekatariak salbetcarren. Siniztuten dot Eleiza santuagan: eta sinizte bete betea emoten deusset zuk berari agertu deutzuzan egia guztiai. Sinizmen onetan bizi ta il gura dot: berak darakusdan erara biziteko gogoak

artzen dodaz, eta cimentse nago bizitzea galduteko, bear bada, orren alde egitearren.

Esaizu Kredoa.

OFERTORIOA-K

Adierazoten dau, zelan Iesukristo-k gogo gogorik bere burua eriotzara opetzi izan eban; ta orren gomutaan eskiniten dituz mez-emoleak ogi-ardaonak bere izenean, baita fededun guztienean.

ESAIZU

¡Aita Iaungoiko zerukoa! Zure Seme maitearren sakrifizio balio andiko au eskintzen deutsut mez-emoleagaz batera, zure gloriarik andieneko; nik eta mundu guztiak zor deutsugunari erantzuteko, guztiz bere geure bekatuen zorren alderako, eta purgatorioko neke-artean datzazan Arima errukarren onerako. ¡O nok leukezan bere eskuan beste guztien biotzak, danakaz meza santu au zeuri eskiniteko! Begira, Iauna, begi gozoakaz zeure Semeak ikusi eban eriotzeari: aztu egizuz gure bekatuak: eta galdu ez beitekez ainbeste kosta izan zircanak. Amen.

OSTIA TA KALIZA ESKINTEAK

Erakusten deusku, zelan Iesukristo-k bere Aiteari eskini eutsazan bere pasinoko azote koroï lotsari ta gogortadaak.

E S A I Z U

¡O Aita betikoal Begira egiozu zeure Seme maite bost mila azotez ebagiari, arantza zorrotzez koroatuari, iraunez barrez eta otsez dandarez, barregarri erabileari. Berau, launa, opa deusut nire ta munduko guztien bekatuen zorren alderako. Emoidazu, arren, eskua, bakean eta onean erroteko negarrezko erbeste onetako nekeak iraunaak alak ta gaisotasunak; bizi izanik orain zeure Semearen antzera, igon daitantzat gero bere betiko laguntza gozora. Amen.

ESKUAK GARBIETEA

Gomutarazoten dau zelan Pilatosek adietan emoteko Kristoren errueza, eskuak garbitu zituzan; baita bere, ze biotz garbiaz eldu bear garcan, launa artutera goazanean.

E S A I Z U

Garbitu egidazuz, launa, ene arimako orban loi atsituak: osatu zauri ustelak: eta edertu nagi zu graziazko apaindurakaz, eta zure alboti urten

cutsuezan odol-urakaz: alan arimea garbi garbi eginik, izateko zeure iar-leku eder ta bizi-toki gozo betikoa. Amen.

ORATE FRATRES-EK

Gogora ekarri bear deusku, zelan Pilatosck atera eban guztien aurrera erakusten Iesukristo, soineko gorri zar barre-garrizko bategaz. Eta mezemoleak eskatuten deusku, lagundu daiogula mezeak dirauanartean geure eskaeri ta orazinoakaz.

ESAIZU

Eske gagotzuz, launa, eder eretsi ta abegi ona egin dagiozula, mezemole onek emoten dagoan meza eta sakrifizio adoragarri oneri, ondo entzunak izateko bere eskariak gureakaz batera, zure gloriarik andienarako eta Eleizcaren ta Eleiz-seme guztien onerako. Amen.

PREFAZIOAK

Esan gura dau, zelan Iesukristori irakurri entsen eriotzako sententzia gogorra.

ESAIZU

¡O bildots errubaakoa! ¡O bizien ta ilen iueza! Eta bada ni infernuko eriotza ikaragarririk atera gurarik, egon nai izan zenduan iuezaren aurrean

errudun gaizto oker bat legez, sokaz esturik, azotez ebagirik, eta belarrondoko eskergaakaz lotsaturik, entzuten zenduala bake bakean eta mistik bere egin bagarik, nik bear neukean eriotzako sentenzia: arren launa, atera nagizu, ene bekatuai zor iaken infernuko betiko eriotzarik. Amen.

SANTUSEK

Gomutarazoten deuskuz Iesukristori Angeruak ta Linbo-ko guraso santuak esan eutsezan kanta soinu gozoak, eldu zalako euren zorionen aldia; eta Ierusalenera sartzaieran Uri atako askok esan eutseezan alabantza eta pozkariak.

ESAIZU

Angeruakaz ta Santuakaz bat eginik, nik bere esango dot: santua alabadua bedeinkatua ta miragarria da geure laungoiko andia. Zerutarak gizonak egaztiak ta gauza guztiak bedeinka zagiezala, laun andia, gauza guztien iau-bea, zeru-lurren egilea ta irauntzailea. Onetarako launa, opa deusut meza santu au, kristinau-
Eleiza guztietan emongo dircanak, eta mundua danik ona Angeruak eta gizonak opa izan deusuezan alabantza guztiak: eta curakaz nastean eskiniten deusudaz ene biotza ta mina, zeintzuk onik aurrera eztabeen iakingo besterik ezpada zeure alabanzaak eta mirariak kantetan.

IRUTASUN SANTUAREN

Ondrarik andienerako urtengo alabantzea esaten dan bakõ-
tsean irabazten dira ogei mila egun ta geiagoko parka-
menak, batera iota amalagarren Klemente Aita Santu
zanak, eta Obispo Jaun askok emon izan dituezanak;
ilean bein barriz, parkamen osoa konfesan-komulgaurik.

Santua, santua, santua,
Ejerzituen laungoiko altua.
Zerua ta lurra dagoz
Beterik zure gloria gozoz.
Gloria Aiteari, Gloria Semeari,
Gloria Espiritu Santuari:
Leen zana izan bedi
Orain gero ta beti. Amen.

*Ostean Aita gurea ta Abe Maria Aita San-
tuak erakusten dituzan gauzakaiti.*

OSTIA GORA DOIANEAN

Adierazoten iaku, zelan eregi ebeen kurutzean Iesuskristo.

Adoretan zaitudaz, Iesus ene launa, ostia
santu orretan: adoretan dot fede biziaz eta lo-
tsarik andienaz gorputz eder ori, kurutzean gu-
gaiti eskini zana, eta barriro altara orren ganean
eskintzen dana. Zere Ama maitcak, Angeru

ta Santu guztiak bedcinka zagiezala beti ta beti. Bete betean siniztuten dot, zu ene salbatzailea, benetan ortše zagozala, damu dot zcu ofendidu izana. Zure eskuetan ininten naz nazan guzti au. Zu zara ta zu izango zara nire gauzarik maite-ena ta laztanena. Errukia, Iauna, enegaz ta bekatari guztiakaz.

KALIZA GORA EGITEAN

Gogora egin bear doguz, Iesus gozoak gu garbietako emon zituzan odolezko iturri ugariak.

ESAIZU

Adoretan zaitudaz, ene Iesus laztanaren odol baliotsua, kurutzean emona gure onerako, arimaak erosteko, bekatariak onduteko ta guztiak zeruratu ta zorioneko egiteko. Bete betean siniztuten dot zu or zagozala. Odol balio andiko onegan daukadaz nik nire uste guztiak, ta nago eze, bere bitartez garbituteko iatazala bekatuak arimaan itši deustazan loiak. Errukia, Iauna, nigaz. Zu zara ene biotzeko odola, eta ene gauza guztien ganetiko gauzea. ¡O odol estimagarria beintzat!

SAGARA OSTEAN

¡O ene Iaungoikoa! Aor altara orretan zure Seme gozoa. Berau, Iauna, zeuri atzera emon eta eskiniten deutsut, Eleiza santuaren eta bere seme guztien izenean. Beran da ostia garbia, ostia santua, ostia miragarria. Berau da asko gure arimaak zurituteko, gure zorrak aterateko, eta zeure esku presturik arturik doguzan mesede neurribaakoak ordeaztu ta kitututeko. Begira bada, Aita errukiorra, zeure biotzeko Seme maite oneri: eta gugaiti ikusi eban bizitza nekatu ta eriotza itzal gogorrari.

SAZERDOTEAK

Geldi geldi dagoala, Iaungoikoari ilak gaiti egiten deutzan eskaariak, gogora dakargu, Kristok kurutzean bere arerioak gaiti Aitari egiten entsan eskabide samurra.

ESAIZU

¡Iaun errukiorra! parkeska nagotzu neure gaizkila ta arerio guztientzat: eske nagotzu izan zaitezala purgatorioko arima santuen erruki. Euren onerako eskintzen deutsut zeure semeak

kurutzean igaro eban guztia: gugaiti egin eutsu-
zan eskabideak; eta meza onetan sartuten direan
miraari ta ondasun ederrak.

NOBIS QUOQUE PECATORIBUS-EK

Gomutarazoten denSKU, lapur onaren garbai egiazkoa ta
izan eban bekatuen parkazino osoa.

ESAIZU

Eta bada, Iauna, parkatu zeuntsan zeure al-
boan kurutzean iltzan lapur damutuari, ta beste
bekatari andi askori, nik bere uste dot bete
betean eze, beste onenbeste egingo dozula nigaz,
neure deungaro eginen damu benetakoagaz zeu-
gana banator: eta ari legez lagunduko deusta-
zula eriotzako ordu larrian. Orainganik, Iauna,
orainganik onduten asi gura dot. Damu dot zeu
ofendidua. ¡O neure bizian bekaturik egin izan
ezpaneul! ¡O urtu albanegiz ene begietako ne-
garrakaz leen eginak! Errukia, Iauna, errukia
nigaz.

PATER NOSTER-AK EDO

AITA GUREAK

Adierazoten dituz, Kristok kurutzean esan zituzan zazpi
berba mirariz beteak. Esaizuz zuk bere mez-emoleagaz ba-
tera Aita gureako zazpi eskaariak, eskatuten dozula zeure
buruagaiti, eta zeure arerioakaiti.

OSTIA ZATTUTEAK

Esan nai dau, zelan ebagi eta birrindu cutseezan Iesukristori aragi-guztiak, bururik ta beatzetara atal osorik itsi-bagarik.

KALIZEAN EZARTEN DAN OSTIA-TSATAITSUAK

Ulerarazoten deusku, Iesukristoren Linbora iatziera, bertako Guraso santuak zoriondutera.

PAX DOMINI-K BERAK EGINIKO

Iaungoiko aserreagaz gizonen arteko bakeak.

AGNUS DEI-K

Darakusku, zelan bekatari asko iatzi zircan Kalbario-rik, bekatuen damuaren negarrez, bularrak ukabilagaz apurtu bear zituezala. Eurak legez guk here egin bear dogu.

ESAIZU TRU BIDER

Iaungoikoaren bildotsa, munduko bekatuak kentzen dozuzana, errukia gugaz.

Gero. ¡Iaungoikoaren Seme maitea! Ez, arren, gure bekatuai begiratu, ta bai zeure ontasun andiari. Galduak gara betiko zuk aztuezik gure gaiztakeriak. Gogora egizuz gure askogureak

erakutsi eutsuzan bizitza ta eriotza garratzak: gorde gaizuz ondamendi ta galbidectarik: eta gorputz-arimako gatš ta gertaera iſarretarik. Baketu ta adiskidetu gaizuz zure Aita aserratuagaz. Bai, arren, bildots errubagaa eta Iaun errukiorra.

DOMINE NON SUM DIGNUS-EAN

ESAIZU

Iauna, ez naz ni duina, zu nire etſean sartuteko: baia berbatſu bat esaizu, ta garbituko da nire arimea.

Iru hider esango dozu an: ta euki egizu guraari bizi ereſegin bat, Kristoren gorputza zeure biotzean artuteko; zeineri deritſon arimeazko komuninoa: baia orretarako arimea garbi izan bear dozu, bekatu mortal bagarik.

KOMUNINOAK

Esan gura deusku, zelan Kristoren gorputz ila obian sartu ebeen.

ESAIZU

Erdu, Iauna, ene biotzera, eta egin tzaitez ene iabe oso osoa. Aberastu ta edertu egidazu arimea, zu lango Iaun andia bear dan legez nigan

sartuteko. ¡O launa! ¿nor tzara zu, ta nor naz ni?
 ¡O nok leukean zeure Amaren garbitasuna, barruan zuri ostatu emoteko! Baazaut, launa, nire ezer bere-eza: baakust enazala czpada lurreko artzantar bilau gauza-ez bat: baia orregaiti bere zeugan dagoz ondasun guztiak, eta alan aberastu nagizu zeruko ondasunez. Zeuretu nagizu, zeurea guzti au izan nadintzat: zu beti lurrean nigaz egonik, zu zeruan beti gozetako. Amen.

MISALA BATERIK BESTERA

Igaroteak esan gura dau, munduaren azkenean gure fede santura iragoko direala ludegu Ereje eta fedebaako guztiak.

DOMINUS VOBISCUM-EK

Iesukristo, biztuezkero, agertu ekiela bere Amari Apostolu ta Andra santai.

GERORENGO ORAZINOAK

Adicrazoten dabe, bere Ikasleai ta Sazerdoteai emon eutsen bekatuak parketako, ta fedea mundu guztian zabalduteko eskubidea.

AZKENENGO BEDEINKAZINOAK

Kristoren zeruetara igoerea, Espiritu Santuaren etorrerea, eta ludiizioko egunean onai ezarriko deuten bendizinoa.

OSTERENGO EBANJELIOAK

Ulertarazoten dau, zelan igonik zerura Iesukristok, asi zirean Apostoluak munduko baster guztietan Ebanjelio santuko egiak zabalduten.

E S A I Z U

¡Zeruetako Aita maitea, Iaungoiko bakarra, gauza guztien egilea! nik, bekatari andi onek, Eleiza Ama santeagaz batera, opa deusut meza santu onetan eskini iatzun sakrifizio beneragarri au. Berean barritzadu dira zeure Seme biotzekoaren bizitza pasino ta eriotzea. Begira, Iana, meza onetan egin danari: eta entzun egizuz, berean zeure Seme maiteak, entzulaak, ta Eleiza guztiak, egin deusuezan eskariak, gure bekatuén zorren alderako, eta purgatarioko arimeén onerako. Ondu egizuz bekatariak; argitu fede-baakoak; indartu fedean kristinauak; zaindu Eleizea; ta ez eikeguzu ukatu eriotzako orduan zure Semearen gorputza; igoteko gero bera ikustera zeruko gloriara. Amen.

ONDO KONFESETAKO ETA KOMULGETAKO ORAZINOAK

Ezta nin erraz zein-da askok uste dabeen, konfesino on bat egitea. Ezta, itoan egin bear dan zeregina: leenagoti prestetako aleginak egin da bere, asko dago zereginik, laungoiko userratuagaz bakeak egiteko, zeinen aurrean gure kontra deadarrez dagozan gure bekatuak, eta eske ta eske, gu infernuko ondaretara hotetako.

Gauza askok lagundu bear deitse ondo egingo dan konfesinoari; baina bearreniak dira hosi. 1.^a Esamina konzienziakoa. 2.^a Pekatuén damu benetakoa. 3.^a Aurrerantzean geiagoko ez egiteko gogo zolia. 4.^a Bekatu mortal guztiak, batzu bere ostu bagarik, artez konfesinoan agertutea. 5.^a Konfesoreak aginduriko penitenzia zetro egitea.

ESAMINA-AURREAN ESAIZU

¡O Iaun errukiorra! ara emen zure aurrean bekataririk galduena. Lotsaren lotsaz nago aurpegia iausi eginda, begiak gora zeugana egiteko biotzik ozta daukadala. Argitu egidazuz, arren, ene arimako begi ilun itsutuok, ene biotzeko baster ezkutua arakatuteko: ene bekatu asko ta anditzarrak bilatuteko: ene arimako ezaintasun ikaragarria argiro argiro ikusteko: ta artez

ezagututeko ene buruaren orainarteko kalte gogorrak.

Agertu egidazuz, launa, ene biotzeko okulu eta ostendera guztiak, gelditu eztedintzat bekaturen bat ez bat ezkutuan ikutzagarik; eta lagundu egidazu ondo egiten konzienziako esamina: zegaiti ze sor-gor iakin-ez bat naz ni, ta zeu bagarik ezin gogora ekarri neiz bekatu guztiak.

Iaungoikoaren Ama maitea, Angeru Gorde-tzailea ta zerutar guztiak, lagundu ta biztu nagizue, aurkituteko neure ariman dodazan gaitakeria oker-egite ta bekatu guztiak: presta nadintzat ondo konfesetako, ta Iaunagazko benetako bakea, ta neure bekatuen parkazinoa izateko. Amen.

Esaigu gero askotan biota biotzerik akto kontrizimokoa, edo Neure launa Iesukristo.

ESAMINEA EGITEKO BIDE ERRAZA TA LABURRA

LENENGO AGINDUAREN GANEAN

Begira zelan egin zenduan leengo konfesinoa edo leenagokoak: lotsaz, bildurrez, edo aztuzaz

bekaturik itši bazenduan: zan baino gitšiago edo ederrago esan bazenduan: damurik, edo onduteko gogo zindorik ezpazeroian; edo beste aldetati konfesino edo komunino okerrik egin bazenduan.

Begira ea konfesoreak aginduriko penitenziak egin bagarik badaukazuz, edo luzaro zeure nagiz atzeratuta erabili izan badozuz: edo berak atzera iaubeari biurtuteko esan eutsun gauzarik, ainbagarik badaukazu: ea eldu izan bazara berak eragotziriko etše, lagun-arte iolas, begira, fiesta, eta orreetara, edo berba egin badozu, ez egiteko esan eutsun lagunagaz.

Fedea galdu izan badozu, ezer siniztuten dozula Eleiza Ama santuak erakusten daberenaren kontra: edo egon izan bazara zeure artean alan badira ezpadira, atzeratuteko aleginik egin bagarik.

Irakatsi edo esan izan badozu iakinen gancera, bekatu dana eztala, edo eztana baidala: edo eztagoala zerurik edo infernurik: edo gure ari-mea eztala betiko iraun-bearra: edo laungoikoak eztakiala zer darabilen, edo gauzaak oker darabiltzazala, edo obeto erabili leikezala.

Ea bear dan dotrinarik badakizu, edo iakiteko aleginik egiten badozu.

Uste izan badozu, beti deungaro bizi izanda bere, orregaiti zerurako bazareala; edo bestera, ain bekatari anditzarra zareala eze, zuretzat ezin zerurik ezetara bere izan leitekean: edo eztagoala zeure eskuan salbetea, laungoikoaren grazia lagun dozula bere.

Laungoikoagana biurtutea eriotzako ordura-artean luzatuteko gogorik izan badozu.

Izan badozu laungoikoaren gorrotorik, gaisopean edo artutšu ta nekatu zaukazalako.

Emon badentsazu zeure buruari bekatu eginaren, edo egingo dozunaren laudoa ta gorantzea.

Betcan emon izan badentsezu sinisterik sorginkeria gauzai, edo aztuen asmu ipuin eta guzurrai, edo zure ames zoroai; ta onelango biderik eztaoen etorkizun erremedio ta zorakeriai.

Irri ta barre-gauzarik laungoiko ta santuakgaiti esan, edo euren kontrako biraorik edo buŕrorik egin izan badozu.

Promesen bat bein aginduezkero, egintzagarik edo luzaro atzeraturik badarabiltzu.

Eleizan ezer ostu, edo adiskide deungeari berba labanak edo nasaiak esan, edo sinu irribarre edo beste zorakeriaren bat egin, edo bes-

te aldeatara, dan legez dala, gauza tšarrrik egin izan badozu.

Fede esperantza ta karidadeko egintzaak bere aldietan egiten izan ezbadozuz.

BIGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira ea egin izan dozunez guzurraren ganneko iuramenturik: bada guzur tšikia ta tšantšazkoa dala bere, beti da pekatu mortala.

Egin izan dozunez, alan dalakoan eztalakoan, gauzea artez iakin bagarik: edo besteren esanaren ganera, zuk ikusia legez emon izan dozunez: ze oneck bere bekatu mortala dira.

Okerren bat inori etorri izan iakonez zure guzurrazko iuramentuti, edo zuk besteari eragingeti.

Gatšen bat zeure buruari edo besteri egiteko iuramenturik egin dozunez, edo osterantzcan bekatu mortala dan gauzea egitekoa.

Emon deutzazunez inori guzurrezko iuramentu egiteko bidea, edo beinik bein berak ondo iakinezcan, alan tzalakoa emotekoan imini zenuanez.

Esan izan dozuzanez biraoak eta arrenak: izan dircanez gatšezkoak eta noribait oratuko iakazanak, ta zeinbat izan direan.

Inoren gatš-baako biraoak izanarren, bekatu mortala egin izango dozu, zeuk aintzat ustean esan badozuz, ta konfesau bear dozuz. Eta dana dala, beti da izkunc okerra tšatean pitean gatz bagarik birao-urtika ibiltekoa, eta aztutera aleginak egin bear dira.

IRUGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira iai-domeketan meza osoa beti ta ondo entzun izan badozu: mezca uts egiteko bidean zeure burua imini izan badozu: inor besterik zeure erruz entzun bagarik geratu izan bada.

Ea mezatan zeure guraz egon izan bazara gogoa beste lekutan dozula: edo berbaz, lo, al-bora begira, besteai galarazoten.

Premina andi bagarik bearrik zuk egin, edo besteri cragin badeutsazu: nai dala doan, nai alogerez, edo sariz; nai eztarian, nai agirian; bada guztietara da bekatu.

Barau-zaro egunetan, barau egin bearrik, galdu egin badozu: edo oneetan ta barikuctan, ta beste egun debekauctan lege eztan legez koi-pea ian badozu, edo arraina ta okela gauzea iat-ordu baten: edo zuk ezarren, norbaiteri ian cragin badeutsazu.

Garizumaan bulda bagarik arrautzak gaztala edo ezne gauzaren bat ian badozu.

Amarren-primiziak artez egin ezpadozuz: amarrenari tšatšarrena edo adinona, zureztat onena gorde ta, emon badeutsazu: azitakoa edo lubarriena atzeratu badeutsazu: edo amar zareztat, eta amaikagarrena amarrenari emon badeutsazu: bada, amarrenaren izenak berak dinon legez, artuten daneti amarrerik bat zor iako laungoikoaren Eleizeari.

LAUGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira gurasoi, ugazabai, edo nagusiagoai euren lotsea, edo zor iaken itzala galdu badeutsezu: euren esanak egin gura-ezik ibili bazatšakez, edo atzera erantzuten, edo erremuskadaak burrufadaak abrigutšarrak begiraunaak edo adikunaak egiten: edo beste aldeatara ernegarazo badeutsezu.

Ea gaisorik egonik ikusi ezpadozuz: zartzarroan begiratu, ta premina ta mecaldietan lagundu, ta ez-unctan emendatu ezpadozuz: zeure eraz Eleizakoak bagarik, edo testamentua egin bagarik il izan badira.

Guraso edo etšeko Buru bazara, begira ondo,

ea zelan eta nondi dabiltzazan zure ume otsein ta ogitukoak: zelan dakien dotrinea: nos konfetan direan: gauba ilunduta bere etšerik kanpora badabiltz: ea erromeria, batzaako dantza, naasteko iolas eta gau bigerectara agindu badozuz.

Ea iakinik, edo susmea eukirik zure umcak edo etšekoak kanpoan edo etšcan deungaro bizi direala, edo lagun tšarrakaz batzanduten direala, eragotzi ezpadeutsezu: ezkontzako berbaak emonik, alkarren etšcetara, edo alkarregaz egoteko lekura ioaten itši badeutsezu: eta ori berba ori emon ezkeru, berarizko ta beren beregiko ardura bat artu ezpadozu, arimako okerrik izan ez dedintzat.

Begira ea biraoak, ainenak, berba loiak edo beste aldeatati deungaak, curak dantzuela esanda edo gauza okerren bat, eurak dakusela egin da, edo eurai egiten aginduta, edo bestelan tšarrerako biderik emon deutasunez: lau bost urterik gorantzako seme-alabaak, ocan alkarregaz badaratzazuz; edo senar-emazteok zeuen alboan, edo gelan.

agarik Ea curen aldia eldu ezketino, zure erruz ezkontzagarik badagoz: edo curen gogoaz bestera ezkondu badozuz: edo laungoikoak osterantzean

dei egiten deutsen estadia edo bizimodua artuten, zure aleginean lagundu gura ez, edo bearbada galerazo badeutsezu.

Ezkondua bazara, emen gogora eikezuz zeure lagunagazko aserre-aldiak, deungaro esakaak, eskuiotcak, eta onelangoak: baita bere ondatu izan badozu ian-edanetan, iokoan, tratu okerretan, auzitan, soinean eta zorakerietan lagunak eta umcak bear leukeena.

Testamentario inork itxi bazaituz, begira ea egin bagarik badaukazuz aren eleizkariak eta agintzaak, eta atera bagarik zorrak eta mezaak.

BOSKARREN AGINDUAREN GANEAN

Gogora egizu ea inori gorrotorik, kurrugarik, edo ikusiezin andirik izan; agurra ta berbea kendu edo gatsik opa izan deutsazunez: edo etorri izan iakan okerragaz biotza argitu edo onagaz ilundu iatzunez.

Ea errieltca edo aserre-aldia izan, eta berba astunak csan edo iraunak inori emon deutsazunez.

Besteren arteko bakea, edo adiskidetasun ona, edo ezkontza egina, edo igaroa barriakaz eta zeure miin gaiztoagaz galdu dozunez.

Ea inor il, ebagi, edo io dozunez, eta atarik